

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	17
СКРАЋЕНИЦЕ	19

Први део УГОВОРИ У ПРИВРЕДИ

ГЛАВА I	
УВОДНИ ДЕО – ОПШТА ПИТАЊА ПОЈМА И ПРЕДМЕТА	23
1. Одређење термина	23
2. Трговинско право као грана права	26
3. Однос трговинског права са неким другим гранама права ...	27
ГЛАВА II	
ИСТОРИЈАТ ТРГОВИНСКОГ ПРАВА.....	29
1. Упоредно трговинско право	29
2. Југословенско трговинско право	31
ГЛАВА III	
ИЗВОРИ ТРГОВИНСКОГ ПРАВА.....	33
1. Заједнички извори трговинског и грађанског права	33
1.1. Закон	33
1.2. Судска (и арбитражна) пракса.....	34
1.3. Правна наука.....	35
2. Аутономни извори трговинског права – <i>lex mercatoria</i>	36
2.1. Обичаји.....	36
2.2. Узансе	38
2.3. Општи услови пословања	39
2.4. Трговачке клаузуле и термини	40
3. Хијерархија извора трговинског права	40
4. Остали могући извори трговинског права	41
ГЛАВА IV	
ОПШТА ПРАВИЛА ТРГОВИНСКИХ ПОСЛОВА (УГОВОРИ У ПРИВРЕДИ)	43
1. Концепција јединства облигационих односа и појам трговца и трговинског посла	43
2. Важније специфичности уговора у привреди	49

2.1. Начело поштења и савесности	49
2.2. Појачана пажња	50
2.3. Начело теретности	50
2.4. Држава и уговори у привреди	51
2.5. Начело неформалности	51
2.6. Преговори	52
2.7. Општа понуда	55
2.8. Позив на понуду	57
2.9. Прећутно закључење	58
2.10. Меморандум	60
2.11. Савремена средства везе	60
2.12. Обезбеђење уговора у привреди	61
2.13. Одговорност из уговора у привреди	65
2.14. Камата	67
2.15. Прекомерно оштећење	68
2.16. Доказна средства	68
2.17. Приговори и застарелост	68
2.18. Судови и арбитраже	69

ГЛАВА V

УГОВОР О ПРОДАЈИ	71
1. Опште карактеристике	71
2. Предмет продавчеве обавезе	75
3. Предмет купчеве обавезе	78
4. Обавезе продавца	81
4.1. Обавеза предаје ствари – обавеза испоруке	81
4.2. Обавеза гаранције за физичка својства робе (саобразност робе)	85
4.3. Остале обавезе продавца	86
5. Обавезе купца	88
5.1. Обавеза плаћања цене	88
5.2. Обавеза преузимања ствари	90
5.3. Остале обавезе купца	91
6. Одговорност за неизвршење уговорних обавеза	92
6.1. Системи одговорности	92
6.2. Одговорност продавца – права купца	92
6.3. Одговорност купца – права продавца	104
7. Одговорност продавца за тзв. Рефлексну штету	106
8. Заједничка правила за обавезе продавца и купца	106
8.1. Узајамност испуњења	106
8.2. Антиципативни раскид	107
8.3. Накнада штете	107

9. Одговорност произвођача по основу гаранције и продавца за материјалне недостатке	111
10. Прелаз ризика и трошкова са продавца на купца (транспортне клаузуле)	115
10.1. Појам, извори, природа и општа правила	115
10.2. Клаузула за сваки вид или видове транспорта	117
10.3. Клаузуле које се примењују на поморски транспорт и транспорт унутрашњим пловним путевима	119
10.4. Ревизије <i>Incoterms</i> -а	120
ГЛАВА VI	
УГОВОРИ СА ГРАЂАНСКОПРАВНОМ ОСНОВОМ У УГОВОРУ О НАЛОГУ (УГОВОРИ О ПРИВРЕДНИМ УСЛУГАМА)	123
I Уговор о посредовању	123
1. Опште карактеристике	123
2. Обавезе посредника – законске	125
3. Обавезе посредника – уговорне	127
4. Одговорност посредника	128
5. Права посредника	129
II Уговор о трговинском заступању (агентури)	131
1. Опште карактеристике	131
2. Обавезе заступника – законске	136
3. Обавезе заступника – уговорне	139
4. Права заступника – обавезе налогодавца	139
5. Посебни начини престанка уговора о трговинском заступању	142
III Уговор о комисиону	142
1. Опште карактеристике	142
2. Врсте уговора о комисиону	146
3. Обавезе комисионара	149
4. Права комисионара – обавезе комитента	153
5. Самостално иступање комисионара	155
IV Уговор о контроли	156
1. Опште карактеристике	156
2. Врсте уговора о контроли	157
3. Обавезе вршиоца контроле – права наручиоца	159
4. Права вршиоца контроле – обавезе наручиоца	161
5. Одговорност вршиоца контроле	162
V Уговор о ускладиштењу	163
1. Опште карактеристике	163

2. Обавезе складиштара – права оставодавца	166
3. Одговорност складиштара	169
4. Права складиштара – обавезе оставодавца	170
VI Уговор о осигурању	172
1. Опште карактеристике	172
2. Врсте осигурања	177
3. Обавезе осигураваача	179
4. Обавезе уговараача осигурања и осигураника	179
5. Осигурање имовине	181
5.1. Општа правила	181
5.2. Осигурање од одговорности	185
5.3. Осигурање кредита	186
5.4. Транспортно осигурање	187
6. Осигурање лица	189
7. Реосигурање	191
8. Трајање осигурања	192
VII Уговори о туристичким услугама	193
1. Опште карактеристике	193
2. Уговор о организовању путовања	196
3. Посреднички уговор о путовању	202
4. Уговор о ангажовању угоститељских капацитета (уговор о алотману)	203
VIII Уговор о отпремању (шпедицији)	206
1. Опште карактеристике	206
2. Обавезе шпедитера	209
3. Права шпедитера	212
4. Одговорност шпедитера	213
5. Посебни облици шпедиције	215
ГЛАВА VII	
УГОВОРИ СА ГРАЂАНСКОПРАВНОМ ОСНОВОМ У УГОВОРУ О ДЕЛУ (УГОВОР О ГРАЂЕЊУ И УГОВОР О ПРЕВОЗУ)	217
I Уговор о грађењу	217
1. Опште карактеристике	217
2. Обавезе извођача радова	221
3. Обавезе наручиоца радова	226
4. Примопредаја грађевине и радова	229
5. Одговорност извођача за недостатке грађевине и радова	230
6. Одговорност пројектанта за недостатке грађевине	233

7. Остала правила о одговорности	233
8. Одговорност за штету трећим лицима	234
9. Посебне врсте уговора о грађењу	235
II Уговор о превозу робе (ствари) морем	237
1. Опште карактеристике	237
2. Обавезе бродара	241
3. Права бродара	244
4. Одговорност бродара	245
5. Ослобођење бродара од одговорности	250
6. Реализација штете	253
7. Заједничка хаварија	253
III Уговор о превозу робе (ствари) у унутрашњој пловидби	257
1. Опште карактеристике	257
2. Права и обавезе	258
3. Одговорност	259
IV Уговор о тегљењу	260
1. Опште карактеристике	260
2. Обавезе уговорних страна	261
3. Одговорност и правна природа	262
V Уговор о превозу робе (ствари) ваздушним путем	263
1. Опште карактеристике	263
2. Обавезе ваздушног превозиоца робе	265
3. Права ваздушног превозиоца робе	267
4. Одговорност превозиоца робе ваздушним путем	268
5. Ослобођење од одговорности	272
6. Поступак остваривања накнаде штете	273
VI Уговор о превозу робе (ствари) железницом	273
1. Опште карактеристике	273
2. Обавезе пошљаоца до отпочињања превоза	278
3. Обавеза железнице до отпочињања превоза	279
4. Обавезе железнице и пошљаоца до отпочињања превоза	280
5. Обавезе железнице у фази превоза робе	281
6. Обавезе железнице у фази издавања робе	282
7. Права железнице	284
8. Одговорност железнице	287
9. Рекламације и тужбе	291
10. Ослобођење железнице од одговорности	292

VII Уговор о превозу робе (ствари) друмом	295
1. Опште карактеристике	295
2. Обавезе друмског превозиоца робе	296
3. Права друмског превозиоца	298
4. Одговорност друмског превозиоца робе	299
5. Рекламације и тужбе	301
VIII Уговор о комбинованом превозу робе (ствари)	302
1. Опште карактеристике	302
2. Одговорност предузетника комбинованог превоза	304
3. Приговори и тужбе	307
IX Уговори о превозу путника	307
1. Опште карактеристике	307
2. Обавезе превозиоца путника	309
3. Обавезе путника	310
4. Одговорност превозиоца путника	312
X Уговори о превозу пртљага	315
1. Опште карактеристике	315
2. Права и обавезе	315
3. Одговорност	316
ГЛАВА VIII	
УГОВОРИ СА МЕШОВИТОМ	
ГРАЂАНСКОПРАВНОМ ОСНОВОМ	319
I Уговор о трансферу технологије	319
1. Опште карактеристике	319
2. Врсте уговора о трансферу технологије	321
3. Обавезе даваоца технологије	322
4. Обавезе стицаоца технологије	323
5. Права и обавезе уговорних страна по истеку уговора о трансферу технологије	325
6. Подлиценца	326
7. Рестриктивне уговорне клаузуле	327
8. Неке специфичности престанка уговора	327
II Уговор о дугорочној производној кооперацији	328
1. Опште карактеристике	328
2. Правни режим уговора	330
3. Одговорност коопераната	331
III Уговор о франшизингу	331
1. Опште карактеристике	331
2. Врсте уговора о франшизингу	334

3. Обавезе уговорних страна	335
4. Однос са правом конкуренције.	336
5. Права примаоца франшизинга по престанку уговора.	337
6. Правна природа.	337

Други део БАНКАРСКИ ПОСЛОВИ

ГЛАВА I

ОПШТА ПРАВИЛА О БАНКАРСКИМ ПОСЛОВИМА.	341
1. Појам и историјат банкарских послова	341
2. Особине и врсте банкарских послова.	342
3. Банкарска тајна и одговорност банке.	343
4. Посебна правила заштите корисника финансијских (банкарских) услуга	344

ГЛАВА II

КРЕДИТНИ ПОСЛОВИ И ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ

ФИНАНСИРАЊА	347
-----------------------	-----

I Уговори о кредиту (општи)	347
1. Опште карактеристике	347
2. Права и обавезе уговорних страна из уговора.	348
3. Посебни начини престанка уговора о кредиту	350
4. Врсте уговора о кредиту.	351

II Специјални кредитни послови	356
--	-----

III Уговор о факторингу	358
1. Опште карактеристике	358
2. Врсте уговора.	359
3. Обавезе уговорних страна	360
4. Ограничење посла и разграничење од сродних послова.	362

IV Уговор о форфетирању (форфетингу)	363
1. Опште карактеристике	363
2. Видови уступања потраживања	364
3. Разграничење од сродних послова.	365

V Уговор о финансијском лизингу (<i>leasing</i>)	365
1. Опште карактеристике	365
2. Обавезе уговорних страна	367
3. Уговорне клаузуле.	369
4. Врсте уговора.	369
5. Разграничење од сродних послова.	372

ГЛАВА III	
БАНКАРСКИ ДЕПОЗИТИ	375
I Новчани депозит	375
1. Опште карактеристике	375
2. Обавезе уговорних страна	376
3. Врсте.....	377
II Улог на штедњу	378
1. Опште карактеристике	378
2. Штедна књижица	378
III Банкарски текући рачун	379
1. Опште карактеристике	379
2. Правни режим и дејство.....	381
3. Обавезе уговорних страна	382
IV Неновчани депозит.....	384
1. Опште карактеристике	384
2. Врсте.....	384
V Депозит хартија од вредности.....	385
1. Опште карактеристике	385
2. Обавезе банке	387
ГЛАВА IV	
БАНКАРСКИ УСЛУЖНИ ПОСЛОВИ.....	389
I Уговор о сефу	389
1. Појам и природа	389
2. Обавезе корисника и одговорност банке.....	390
II Акредитив.....	391
1. Опште карактеристике	391
2. Обични акредитив	395
3. Правни односи код документарног акредитива.....	396
4. Начела документарног акредитива	400
5. Робна документа код документарног акредитива	402
6. Подела документарног акредитива	402
III Гаранција (банкарска)	408
1. Појам гаранције.....	408
2. Гаранција у упоредном праву	409
3. Правни односи код гаранције	411
4. Правна природа и разграничења у вези са гаранцијом	413

5. Елементи (банкарске) гаранције	414
6. Пренос гаранције и измене основног уговора	416
7. Врсте (банкарске) гаранције	416
IV Платни промет	421
1. Појам и подела	421
2. Готовински и безготовински промет	422
3. Организација за платни промет	423
4. Инструменти безготовинског промета	425
5. Вирмански налог (налог за плаћање)	426
V Документарни инкасо (наплата)	427
1. Појам, природа и врсте документарног инкаса	427
2. Правни односи код документарног инкаса	429
3. Одговорност банке код документарног инкаса	430
VI Остали услужни банкарски послови	430
1. Услужни послови банке у вези са хартијама од вредности	430
2. Остали услужни банкарски послови	432

Трећи део
ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ
(НЕСЕРИЈСКЕ – ПОЈЕДИНАЧНЕ)

ГЛАВА I	
ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ И ЊИХОВА ПРИРОДА	435
1. Опште карактеристике хартија од вредности	435
1.1. Опште карактеристике	435
1.2. Разлика хартија од вредности и других писмених исправа	439
1.3. Привредна функција и значај хартија од вредности	440
2. Класификација хартија од вредности	442
2.1. Критеријуми класификације и подела	442
2.2. Хартије на име	444
2.3. Хартије по наредби	446
2.4. Хартије на доносиоца	448
3. Остала општа правила о хартијама од вредности	449
3.1. Залагање	449
3.2. Пренос пуномоћја	450
3.3. Конвертовање	451
3.4. Дељење и сједињење	451
3.5. Замена и амортизација	452
4. Правна природа односа из хартија од вредности	453

ГЛАВА II

НОВЧАНЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ ЕМИТОВАНЕ КАО ПОЈЕДИНАЧНЕ) 455

I Меница 455

1. Појам и особине менице 455
2. Историјат менице 456
3. Извори права 457
4. Правна природа менице 459
5. Врсте менице 461
6. Основна менична начела 463
7. Битни менични елементи 467
 - 7.1. Општи менични елементи 467
 - 7.2. Персонални менични елементи 468
 - 7.3. Географски менични елементи 469
 - 7.4. Календарски менични елементи 470
8. Претпостављени менични елементи 471
9. Факултативни менични елементи 471
 - 9.1. Клаузуле с меничноправним значењем 472
 - 9.2. Клаузуле с грађанскоправним значењем 474

II Меничне радње 475

1. Радње обликовања (морфологије) менице 475
 - 1.1. Издавање менице 475
 - 1.2. Умножавање менице 476
 - 1.3. Пренос менице (индосамент и цесија) 478
 - 1.3.1. Својински индосамент 480
 - 1.3.2. Несвојински индосамент 482
2. Радње гаранције плаћања 483
 - 2.1. Редовни акцепт 483
 - 2.2. Акцепт (и исплата) интервенцијом 485
 - 2.3. Менични авал 487
3. Радње реализације меничних права 490
 - 3.1. Презентација менице 490
 - 3.2. Исплата менице 492
 - 3.3. Менични протест 493
 - 3.4. Менична нотификација 496
 - 3.5. Менични регрес 497
 - 3.6. Меничне тужбе и приговори 500
 - 3.7. Амортизација 503
4. Домицилирана меница 504

5. Бланко меница	506
6. Сопствена меница	508
7. Важније новине конвенције ун о међународним трасираним и сопственим меницама	510
8. Неосновано обogaћење у меничном праву	514
9. Застарелост у меничном праву	515
III Чек	516
1. Историјат чека	516
2. Извори права	517
3. Појам, значај и правна природа чека	518
4. Врсте чека	520
4.1. Класификација чека према начину одређивања имаоца права	520
4.2. Класификација чека по намени	521
5. Елементи чека	524
5.1. Битни елементи чека	524
5.2. Факултативни елементи чека	526
5.3. Забрањени елементи чека	526
6. Чековне радње	527
6.1. Издавање чека	527
6.2. Умножавање чека	529
6.3. Пренос чека	529
6.4. Авал чека	530
6.5. Интервенција код чека	530
6.6. Презентација чека на исплату	530
6.7. Исплата чека	532
6.8. Опозив чека	532
6.9. Протест код чека	533
6.10. Нотификација код чека	535
6.11. Регрес код чека	535
6.12. Чековне тужбе и приговори	535
6.13. Амортизација чека	537
6.14. Застарелост код чека	538
ГЛАВА III	
РОБНЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ	539
I Складишница	539
1. Појам, значај, издавање и садржина	539
2. Врсте складишнице	541

3. Пренос складишнице.	542
4. Специјалне врсте вараната.	544
II Товарни лист.	545
1. Опште карактеристике.	545
2. Врсте товарног листа.	547
3. Доказна снага товарног листа.	548
4. Товарни лист и банкарски акредитив.	549
III Исправе комбинованог превоза робе.	549
IV Коносман (теретница).	552
1. Појам, садржина и издавање.	552
2. Врсте и пренос теретнице.	554
3. Доказна снага теретнице.	556
ГЛАВА IV	
ЛЕГИТИМАЦИОНЕ ИСПРАВЕ.	559
I Легитимациони папири и знаци.	559
1. Легитимациони папири.	559
2. Легитимациони знаци.	560
II Полиса осигурања.	561
1. Појам, значај и садржина.	561
2. Врсте полисе.	562
3. Правна природа полисе.	563
4. Лист покрића.	564
III Платне картице.	565
1. Појам, функција и издавање.	565
2. Врсте кредитних карата.	566
3. Правни односи код универзалних кредитних карата.	566
4. Правна природа кредитне карте.	567
ЛИТЕРАТУРА.	569
СТВАРНИ РЕГИСТАР.	583